Akbaba

— Nasııl?.. Ben sana şapkanı gösterecek en iyi yer sinemadır demedim mi?...

1953 de üçüncü ikramiye çekilişi: 1 TEMMUZ

44. 45. 46 ncı İkramiye Evleri

BAHÇELİ **3** EV

25 Ağustos	2 Kasım	30 Aralık
4 EV	**5** EV	**6** EV

ve çeşitli para ikramiyeleri...

AKBABA

Sahibi ve Başyazarı :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Daimî Yazarları:

★ Orhan Seyfi Orhon, Peyami Safa, Faruk Nafiz Çamlıbel, Reşat Nuri Güntekin, Server Bedi, Hamdi Varoğlu, Zahir Güvemli, Bülent Oran, Nurünnisa Ersan...

Daimî Karikatüristleri:

★ Togo, Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Şevki, Nehar, Altan, Şadi Dinççağ, Cemil, Sinan, Selma Emiroğlu, Fuat Yılmaz, Metin Gökçe...

Teknik Sekreter :
İlhan Selçuk

★

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ahmet Koçer

★

Abone şartları:

Yıllığı 25 lira, altı aylığı 12,50 lira, üç aylığı 650 krş.

Yabancı memleketlere : Yıllığı 50 lira, altı aylığı 25 lira, üç aylığı 1250 kuruş.

Sayısı: 50 kuruş

Adres:

Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
İSTANBUL

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]

[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası

★

Telefon
21811

İSVEÇ
GISLAVED

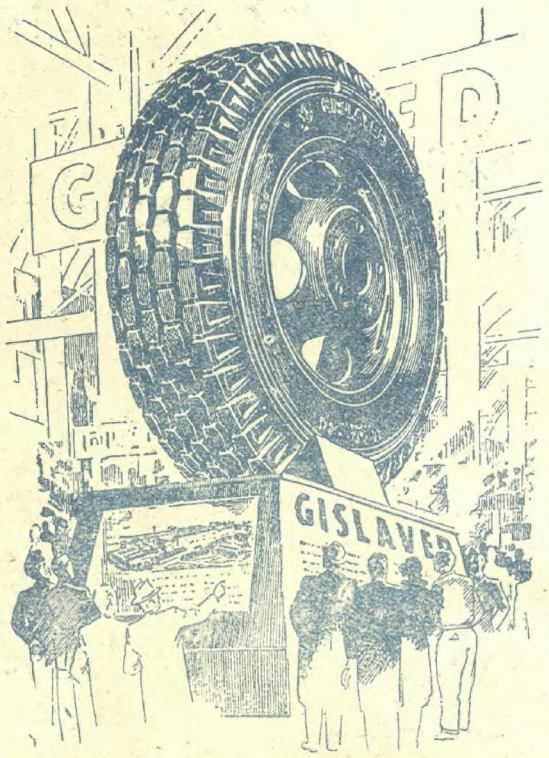

KULLANANLARDAN
LÛTFEN SORUNUZ

Umum Satış Yeri:

GISLAVED Lâstik Deposu

Aşirefendi Cad. No. 2

İSTANBUL

Telgraf : LASTIKMA

Telefon : 21810

142

Akbaba

Sayı: 62 — Cilt: 3 — 21 MAYIS 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, Siyasî Mizah gazetesi ★ Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

Rapor

Sevgili valimiz,

İnsan dediğimiz sâhiden kuş misali imiş. Amerikadan uçmanla İstanbula konman bir oldu. Sen Akbaba'ya bakma. O, sade uçmasını öğrenmiştir. Otuz yıldır hiç münasip bir yere konduğunu gördün mü?

Efendim, bahis uzun, ama bu hafta sütun kısa. Onun için lâkırdıyı derleyip toplamak lâzım.

Önce yüreğinize bir avuç su serpeyim: Sakın başlıktaki «rapor» kelimesini görünce aklınıza başka bir şeyler gelmesin. Allah esirgesin, bu raporu siz bana değil, ben size vereceğim! Yoksa zekânız, dirayetiniz hakkında söz söylemek haddimiz mi üstad? Bu rapor, sadece İstanbul'dan uzak bulunduğunuz günlerin bir bilânçosudur. Küçük bir şehir raporu.

Çok şükür, henüz hepimiz sıhhattayız. Marul çıktı ama, - Sağlık Müdürlüğünün hiç bir tekzibine rastlamadığımıza göre - daha tifo çıkmadı sanırım. On beş gündenberi, yaz rüzgâriyle beraber, gözlerimizin sürmesi olan güzel İstanbulumuzun mübarek toz ları savrulmağa başlamıştır. Anadolu yakasında henüz sular kesilmedi ise de, geçen gece, iki saatlik bir elektrik kesilmesi sayesinde, Beyoğlu caddesinde bulunan dişili erkekli vatandaşlar, oldukça keyifli bir «Mum söndü» oyunu oynadılar!

Haaa, az daha unutuyorrum: Değerli İktisat müdürünüz, siz yokken Anadolu seyahatinden dön dü ve hepimizin yüzünü, mizah muharrirlerimizi kıskandıracak bir muvaffakiyetle gülüdürdü: Meğer altmış üç vilâyet içinde, en ucuz memleket İstanbulmuş!

İşte iki gözüm Gökayım, bizim heybedeki havadis bu kadar... Şimdi seni dinliyelim asıl. Sen ki «Amerikadan koskoca bir anbarla geliyorum» diye kendin uçmadan bir müjde uçurdun... İnşallah bu müjde atalarımızı haksız çıkarır: Malûm ya, onlar «Aç tavuk kendini arpa anbarında sanır» buyurmuşlar!

AKBABA

Fransanın «Kan» şehrinde beynelmilel film festivali yapıldı :

— Abi, sen Fransadakine boş ver, asıl kan festivali burada!..

143

KARAGÖZ

Yazan: AKBABACI

ON İKİNCİ FASLIN DEVAMI

(Karagöz, Hacivadın yüzüne su serper. Hacivat yavaş yavaş gözlerini açar, kendine gelir. Etrafına şaşkın şaşkın bakınarak:)

Hacivat — Karagözüm çabuk söyle, dünyadamı yım, ahırette miyim?

Karagöz — Ulan musibet herif, ahirette olsan böyle yerde işin ne? Cehennemde olurdun elbette! Korkma, dünyadasın?

Hacivat — Yazıklar olsun, Karagöz, sana! Yeniden dünyaya gelmiş olayım da beni böyle karşıla!

Karagöz — Senin gibisine de tören yapılmaz ya, gelirsen gelirsin, gelmezsen cehenneme kadar yolun var!

Hacivat — Karagözüm neye bana böyle muamele ediyorsun?

Karagöz — Düşündükçe hâlâ kızıyorum, Hacivat, durup dururken herifi neye kışkırtıp çileden çıkarttın? Hadi, senin öldüğün bir şey değil, ama, ya kurşunların biri bana gelseydi!

Hacivat — O kadar kurşun sıktı da hiç biri sana gelmedi mi?

Karagöz — Üzüldün mü, gelmedi!

Hacivat — Şöyle azıcık olsun sıyırıp geçen de mi olmadı?

Karagöz — Olmadı!

Hacivat — Vah, vah, vah!

Karagöz — Neye vah, vah, vah!

Hacivat — Hiç atıcı değilmiş de o tabancayı neden taşıyor öyleyse?

Karagöz — Onların hali hiç belli olmaz, Hacivat! Durup dururken kızarlar. Şimdi ister misin, geri dönsün de bir kurşunla hesabını temizleyiversin!

Hacivat — Aman Karagözüm, içime korku getirdin! Sakın öyle bir şey olursa, bunca yıllık dostluğumuzu unutup göğsünü bana siper etmeyi unutma!

Karagöz — Ulan enayi, benim göğsüm nişan tahtası mı? Neye sana siper edecekmişim?

Hacivat — Gelirse ne yaparsın öyleyse?

Karagöz — Buyurun, Hacivatla hesabınızı görün, der, kapıyı üstünüze çekip giderim!

Hacivat — Eyvah, hayatım tehlikede!

Karagöz — Hayatın bukadar kıymetliydi de, a mendebur, herifi neye zivanadan çıkarttın?

Hacivat — Ahbaplarının arasında eşkıyalar olduğunu ne bileyim? Ben onu, medeni bir insan zannettim, tartışıyordum!

Karagöz — Ne halt ediyordun?

Hacivat — Tartışıyordum!

Karagöz — Burasını odun pazarı mı zannettin?

Hacivat — O demek değil! Yani herifle demokrasi üzerinde münakaşa etmek istiyordum!

Karagöz — Tuu Allah mustahakkını versin! Demokrasi üzerinde münakaşa edecek bula bula onu buldun ha! Herif hukuk profesörü Nihat Erim sanki! Ulan adiyle, saniyle takacı Temel Reis be!

Hacivat — Aman Karagözüm, içime vehim geldi! Ya herif kapının önündeyse? Pencereden bakalım, gitti mi, gitmedi mi? **(Karagözle Hacivat pencereden bakarlar.)**

Karagöz — Vay canına, tabanca sesini duyunca millet çıl yavrusu gibi dağılmış! Ortada kimsecikler yok!

Hacivat — Oh, oh, daha iyi! Dilek dinlemekten de kurtulduk!

Karagözün oğlu — **(Sesi derinden gelir.)** Baba, hayatta mısınız?

Karagöz — Hayattayız, ulan, ama, sesin neye öyle derinden geliyor?

Oğlu — Annemle mahzene sığındık da ondan!

Karagöz — Tuu, senin kalıbına, kıyafetine! Bir de erkek olacaksın!

Oğlu — Öyle deme baba, kurşunlar vızır vızır başımın üstünden geçti!

Karagöz — Hadi gelin yukarı, dışarda kimse kalmamış!

Oğlu — İki tane var!

Karagöz — Hani, nerede, görünmüyor!

Oğlu — Kömürlükte!

Karagöz — Kömürlükte mi?, Kömürlükte işleri ne? Kim onlar?

Oğlu — Dalkavuk Fazıl! beyle Gâvur İmam! Fazıl bey geliyor!

Karagöz — Eyvah, yakayı yine kurtaramadık! Hele şunları da bir savsak!

Hacivat — Lâfı uzatma da çabuk savalım!

(Kapı vurulur. İçeriye yüzleri, gözleri kömürden simsiyah kesilmiş dalkavuk Fazılla on iki yaşındaki oğlu Kıvanç girer.)

Dalkavuk Fazıl — Ah velinimetlerim, sebebi devletlerim, sizleri dünya gözü ile bir daha görmek ne mutlu! Allah her ikinizi devlete, millete bağışlasın! Oğlum Kıvanç, öp velinimetlerin eteklerini! **(Çocuk, her ikisini «saygılarımla!» diye etekler, sonra cebinden bir köğıt çıkarır. Törenlerde manzume inşat edenlerin sesile okumaya başlar.)**

Kıvanç — Karagözle Hacivattır bu milletin...

Dalkavuk Fazıl — **(Sözünü keserek)** Oğlum Kıvanç, daha ona sıra gelmedi. Koy cebine!

Karagöz — Durun yahu, siz kimsiniz, tanıyamadım! Siyah mısınız, beyaz mısınız renginizden pek anlaşılmıyor!

Dalkavuk Fazıl — Velinimet, bizi nasıl tanımazsınız? Kırk yıllık hürmetkârınız Fazıl kulunuzla mahdum köleniz Kıvanç bendeleri!

Karagöz — Ay Fazıl bey, sen misin? Neye Arap olmuşsun böyle?

Dalkavuk Fazıl — Velinimet, anlatayım!

Karagöz — Allah aşkına, velinimet deme, içime fenalık geliyor. Hem biz daha mebus falan olmadık, hiç bir şey değiliz!

Dalkavuk Fazıl — Baş üstüne, demem, muhterem!

Karagöz — Muhterem de deme!

Dalkavuk Fazıl — Peki, sayın büyüğüm!

Karagöz — Aman Allah, bayılacağım! Doğru dürüst konuş be!

Dalkavuk Fazıl — Başka türlü konuşamam, ağzım alışmış!

Karagöz — Hay Allah müstahakkını versin! Söyle, ne söyliye ceksen!

Dalkavuk Fazıl — Sayın büyüklerimizi millet namına kutlamak için mahdum kölenizle devlethanenizin önüne gelince...

Karagöz — Ulan Hacivat, bu dalkavukluk yaman sanat! Bize bu ağızları kullanırlarsa, mevki sahiplerine neler söyliyeceklerini var kıyas et! Bu lâflara dağlar dayanmaz!

Dalkavuk Fazıl — **(Oğluyle birlikte Karagözü alkışlar).** Aman velinimet, ne güzel söylediniz, ne hikmet buyurdunuz! Oğlum Kıvanç, yaz vecize defterine: «Bu lâflara dağlar dayanmaz!» Sayın büyüğümüz Karagöz cenaplarının vecizelerinden.

Karagöz — Yapma, Fazılcığım, fenalaşıyorum, merhamet et!

Dalkavuk Fazıl — Oğlum, Kıvanç! Öp velinimetin eteğini! Ba bana, Fazılcığım, diye iltifat etti!

Kıvanç — **(Karagözü etekliyerek)** Saygılarımla!

Karagöz — **(Gevşiyerek)** Bende hayır kalmadı, Hacivat, teslim bayrağını çekiyorum! Ferman senin!

Hacivat — Ey sonra?

Dalkavuk Fazıl — Sonra velinimet, devlethanenizin önüne gelince, yukarıki salondan silâh sesleri gelmesin mi?

Karagöz — Devlethane bizim ev, salon da burası!

Hacivat — Karagöz, sözünü kes me! Bırak, nasıl isterse söylesin. Lâfla dil aşınmaz!

Dalkavuk Fazıl — **(Oğluyla birlikte Hacivadı alkışlar),** Aman velinimet, ne güzel söylediniz, ne hikmet buyurdunuz! Oğlum Kıvanç, yaz vecize defterine «Lâfla dil aşınmaz!» Sayın büyüğümüz, Hacivat cenaplarının vecizelerinden.

Karagöz — Ey sonra, bitir şunu yahu!

Dalkavuk Fazıl — Silâh sesleri duyulunca, aman velinimetlerimize bir suikast mi oluyor, dedim. Gözüm dünyayı görmedi. Gidip

Kübik ressam — Kendi portresini bu kadar beğenip bayılacağı hiç aklıma gelmemişti!..

göğsümü onlara siper edeyim, diye, devlethaneden içeri atıldım!

Karagöz — Kömürlüğe nasıl girdin?

Dalkavuk Fazıl — Arzedeyim velinimet! Sokak kapısından girecek gibimize heyecanla kömürlük kapısından girmişiz. Karanlıkda yukarıya çıkacak bir yol arıyarak bu hale geldik!

Karagöz — Bu küçük babayiğit de beraber değil mi?

Dalkavuk Fazıl — Oğlum Kıvanç! Öp velinimetin eteğini! Babayiğit diye sana iltifat etti!

Kıvanç — **(Karagözü etekliyerek) Saygılarımla!**

Karagöz — Sana bir şey söyliyeceğim ama, önce bana söz ver!

Dalkavuk Fazıl — Emret velinimet!

Karagöz — Alkışlamıyacaksın, vecize defterine de yazdırmıyacaksın. Kıvanca da etek öptürmiyeceksin, söz ver!

Dalkavuk Fazıl — Emredersin velinimet!

Karagöz — İstediğin neyse, çabuk söyle, elimizden geleni yapacağız!

Dalkavuk Fazıl — Allah ömürler versin velinimet, söyliyeyim: Birincisi siz büyüklerimizi Ulu Tanrı devlete, millete bağışlasın!

Karagöz — Peki, geç! Sonra?

Dalkavuk Fazıl — Sonra, hiç bizim, sizleri başımızdan eksik etmesin!

Karagöz — Peki, geç dedim ya!

Dalkavuk Fazıl — Sonra, velinimet, sıhhat, âfiyet ve saadetiniz...

Karagöz — Geç bunları yahu, sonra?

Dalkavuk Fazıl — Sonra efendim, sonra ,sonra, sonra, en sonra, Fazıl kulunuzu münasip görürseniz, bir idare meclisi âzalığına kayırmanız, bir!

Karagöz — Bir!

Dalkavuk Fazıl — Kıvanç köle nizi parasız bir yatılı mektebe koymanız, iki!

Karagöz — İki!

Dalkavuk Fazıl — Sonra, refika cariyenize, Akşam Kız Sanat okulunda bir vazife ihsan buyurulması üç!

Karagöz — Üç!

Dalkavuk Fazıl — Kerime cariyenize dolgun maaşlı bir daktiloluk, dört!

Karagöz — Şimdilik bukadar yeter Fazıl bey! Gerisini ilerde yaparız. Mebus olur olmaz bunları yapacağımıza söz veriyoruz, oldu mu?

Dalkavuk Fazıl — Oğlum Kıvanç, şimdi sırası geldi, oku manzumeyi!

Kıvanç — **(Cebinden manzumeyi çıkarıp okumaya başlar:)**

Karagözle Hacivattır bu milletin ulusu!
Kıvanç duyar sözleriyle her zaman Türk ulusu!
Şem'asında hakikat var, perdesinde ibret var!
Her birinin nüktesinde türlü türlü hikmet var!
Adı sanı bu dünyanın her yerinde anılır,
Soyu sopu Hititlerce, Etilerce tanılır!
Yürüdüler inkılâpta Atatürk'ün izinde;
Büyüdüler tek partide İnönünün dizinde!
En ateşli inkılâpçı, en ileri demokrat!
(Babasiyle oğlu bir ağızdan:)
Karagözle Hacivattır Karagözle Hacivat!

Dalkavuk Fazıl — Aferin Kıvanç, gönlümden geçenleri söyledin. Düş peşime bakayım!

RADYO İLE İNGİLİZCE!..

(Karagözle Hacivat, gevşemiş bir halde koltuklarına uzanmışlardır. Baba oğul etekliyerek çıkarlar.)

Karagöz — Ulan Hacivat, herif bize afyon mu yutturdu, nedir, üstüme bir tatlı uyuşukluk geldi. İstiyorum ki, hiç konuşmıyayım, kulağımın dibinde bizi metheden hoş lâflar söylensin, hep onu dinleyeyim! Sen de öyle misin?

Hacivat — Ben de öyleyim, Karagöz!

Karagöz — Ne oluyoruz?

Hacivat — Ne olacak, daha mebus olmadan, bir mevki ele geçirmeden dalkavukluktan hoşlanmaya başlıyoruz!

— Sonu gelecek sayıda —

MANAV EĞLENİYOR!..

ÇARŞI YOLUNDA :

— Kuzum, demindenberi ne sırıtıyorsun?..
— Cüzdanımı evde unuttum dal..

ONLAR GİBİ

Millî aş

Kurtar bunca hastalıktan başını!
Biftek yeme varken taze kavurma
Yere otur iskemleye oturma!
Vücuduna her ne kadar yarasa,
Türklüğüne zarar verir pirasa!
Asideyle işkembeni şişirme,
Pilâv varken makaronya pişirme!
Reçel kadar tatlı mıdır marmalat?
Hele Çerkes tavuğunu kaldır at!
Şampanyaya dudağını sürme hiç,
Eğer içki istiyorsan kımız iç!
Halis cennet taâmıdır kabak ye,
Sabah akşam pişir tabak tabak ye!

Ziya GÖKALP

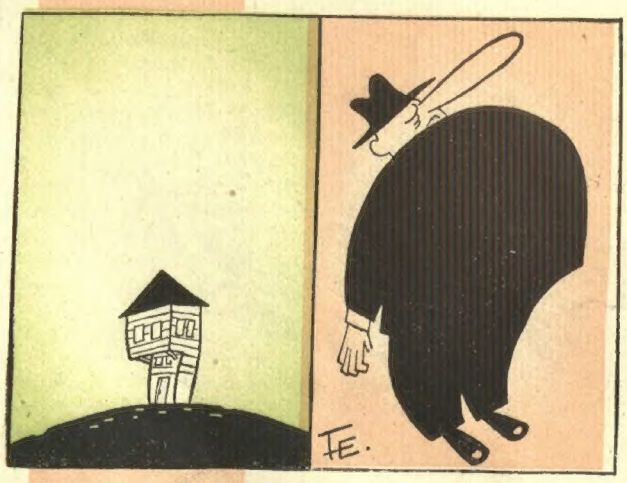

SON KANUNDAN SONRA :
Ev ..... Sahibi!..

İstanbul Notları

Bir Şile Seferi

Meşhur muharrir Falih Rıfkı Atay'ın eğer her tavsiyesi böyleyse, dinleyenler, muhalif olsun, muvafık olsun ,yandılar demektir. Hem de Marmara çırası gibi değil, halis Rumeli meşesi gibi... Anlatayım:

Belki bilirsiniz. Faini Rıfkı, ötedenberi Şile der, Şile işitir. Haydi, dedik, şuraya kalabalık basmadan bir sefer edelim. Öyle ya, döviz derdi yok, karaborsa yok, pasaport yok (Üstad bilhassa cümlemin bu son kısmını devri celili Cumhuriyetin feyzinden bileceği için, nekadar övünse yeridir). Gider miyiz, gideriz. Erken değil mi? diyeceksiniz. Daha geç kalırsak, Demokratlarımız orayı da inhisar altına alacak, bağımsızlar ayazda kalacak... diye korktuk.

İstanbul radyosu kâtibim türküsünü «Üsküdar'a gideriken aldı da bir yağmur» diye çalarken biz de Üsküdardan otobüslere dolduk. Hava, seyrüsefer memurundan beter, hiç gülmüyor. Bizim otobüste kadınlı erkekli bir grup da var. Öğretmen mi neymişler? Sözüm ona eğlenmeğe gidiyorlarmış. Hepsinin, yaşlıca birine lâf yetiştirmeğe çalıştıklarına bakılırsa, o müdürleri olacak. Devlet memuru değil mi? Hepsi ayni kapıya çıkar. Keyiflerine diyecek yok...

Derken, tıknefes araba, sert bir virajı dönerken çimento bulamamış inşaatçı gibi ınk diye durdu. Şoför:

— İnelim baylar! emrini verdi. Bir iki kişi mırın kırın edecek oldu. Şoför:

— Kendimize gelelim baylar, hayatınızdan ben mes'ulüm! diye rest çekti. Vay canına, şoförün okumuşu bir başka oluyor. İndik çaresiz. Bayanlar kaldı. Haydi heyamolayla arabayı itmeğe koyulduk.

— Araba değil, kabine! diye takılanlar oldu. Öğleyi geçerek Şile denen yere vardık ki, maazzallah. Kan gövdeyi götürüyor diyecektim az kalsın, rüzgân bir yandan, yağmur bir yandan. Nerdeyse zelzele başlıyacak diye bayağı yüreğim hop etti. Öğretmen takımı ilk esintide çil yavrusu gibi dağıldılar. Kahveci özür diledi:

— Vallahi iki gündür her yer gül gülistandı bayım. Ama dün eski büyüklerden biri geçti buradan, memleketin altı üstüne geldi işte...

Durulacak gibi olmadığı için, yüksek hâmimiz Şoför vatandaş, hepimizi kümese doldurdu. Hikmet-i huda bu sefer bir kalabalıklaşmıştık galiba, ki, üst üste ancak sığdık arabaya. Bize göre havahoş, İstanbul'dan alışkınız. Ama bir iki meraklı ecnebi varmış, herhalde rahatları kaçmıştır. Siz şimdi ne yediniz diye soracaksınız tabii Şile'de... Öyle havada oraya gitmeğe kalk makla zaten yiyeceğimiz kadarını yemiştik, fazlasını midemiz, kahvecinin ikramını, aldığımız öteberinin fiyatını kesemiz kaldırmadı.

Meğer asıl piyangonun, milli piyangonun büyük ikramiyesi dönüşteymiş. O lenduhâ bir de çamura saplanmaz mı? Hemen aklınıza çamur Şevket gelmesin, sahici çamur, sahici. Hani şu, Erenköy fırınının çıkardığı ekmeklere benzer, işte o. Üsküdara bir dönüş döndük ama, bize sorun!...

GÖÇMEN MAHALLESİNDE

Ateşli spiker Orhan Boran var ya? İşte o Şehirde bu Hafta, yok dinleyici istekleri filân diye şehri fellik fellik dört dönüyor. Âdeta bize iş kalmıyacak. Bâri o henüz ayak basmağı akıl etmeden şu Göçmen mahallesini bir görelim dedik. Hayır, gece konduları değil... Ucuz evler de değil canım... Şu sahici Göçmen mahallesi...

Kira kanunu çıkalı hepimiz göçmeniz ama, bir de sahici göç men mahallesi var. Eyüp Sultanın üstünde... Orasını gezinceye kadar, neden Eyüp tarafında yaptıklarını anlayamamıştım. Ama, gezip gördükten sonra hak verdim: Ne de olsa aşağısı kestirme, hemen Eyübe inliveriyor!

2000 den fazla ev varmış. Nasıl biliyor musunuz? Kibrit kutusu gibi, sıra sıra, tek katlı. Yerden yüksekliği bir buçuk karış ya var, ya yok. Anlaşılıyor, değil mi? Hangi ölçüye göre kurulduğu bu evlerin?

— Bayanı görebilir miyim?.
— Banyodadır efendim, anahtar deliğinden görebilirsiniz!..

Bize mükemmel bir hazım temin eden otobüs durup da yere indiğim zaman bir sürü sümüklü yavru gördüm. Bunlardan birine sordum:

— Adın ne senin?

— Sülman. Ya senin?

— Neden sordun?

— Bilemedin mi? Ama ben senin neden benim adımı sorduğunu biliyorum.

— Ya... Biliyorsan söyle bakayım...

— Sen gazatacısın...

— Vay canına, ne bildin?

— Başka kim gelir de bizim adımızı surar be?

— Aferin. Şu burnunu sil bakayım. Sen ne olacaksın büyüyünce?

— Büyük adam olacağım...

— Etme... Hiç böyle büyük adam olur mu?

— Olur ya be amca... Sen o büyük adamların küçüklüklerini bilir misin ki? Biz de büyük olunca çocukluk halimizi başka türlü anlatırlar nasıl olsa...

— Senin baban ne iş yapar?

— Gazatacı...

— Ya? Bizden desene...

— Yok, o sizin gibi değil. Para kazanıyor o. Hem çok kazanıyor. O gazata satar burda. Beş para koymadan işe girdi. Şimdi dört evi var...

— Ne yapacak o kadar evi?

— Her biri bir anama ayrıldı. Otururlar içinde... Bizim bu evler antika be amca. Bir evde bir kişi lâzım oturmağa... Fazlasına ev yapmalı...

— Suyunuz var mı?

— Var ya... Şurada göl var, oradan alırız.

— Elektrik?

— O da var, her şey var. Vali bubamız yapacak hepsini. İlle önden bir helâ yapsalar da rahat etsek...

— Acele etme yavrum, istim sonradan da gelse olur...

Bilmiyorum ne dediğimi anladı mı, ama bu izahatı aldıktan sonra fazla durmağa lüzum görmedik, veda ederek ayrıldık.

—İstanbul Muhabiri —

— Fevkalâde yakıştı bayan, âdeta yirmi yaşında bir kız oldunuz...
— Sahi mi?..
— Vallâhi... Hattâ ben bile yirmi yaşında bir delikanlı oldum!..

Kaçan — Hınzır herif... Ayaklarım meşgul olmasaydı suratına öyle bir öyle bir tekme atardım ki!..

Kıyamet alâmeti!

Bekleme gökyüzünden gelecek kıyâmeti;
İhtikâr, rüşvet onun başlıca alâmeti.

★

Fedâkâr cemâata, ana baba gününde,
Ferâgat erbâbının lâzımdır imâmeti.

★

Cem'iyetin yolunu şaşırtmasınlar ancak;
Kaybettiler, haylidir, ferdler istikameti.

★

Vatandaşlar kafese koyunca birbirini
Kalır mı, cennet olsa, cihânın selâmeti?

★

Vurguncunun tâlihi kâşaneler kurdurur;
Vurulanın kümeste mukadder ikameti!

★

Sen hesabı kuruşla yaptıktan sonra Ozan,
Ne çıkar milyar olsa büdcenin cesâmeti?

Bir Apartman Sahibinin Akbaba'ya Mektubu

Yeni Kira Kanunu çıktıktan sonra ev sahipleri insafa gelecekler mi? Kiracıları üzerine baskı yapmaktan vazgeçecekler mi? Dükkân sahiplerini bilmiyorum. Belki yeni zamlar onların yüreğine biraz su serpmiştir. Fakat ev ve apartıman sahiplerinin 1955 senesine kadar homurdanmağa devam edeceklerinden eminim. Çünkü... Ben de bir apartıman sahibiyim ve homurdanıyorum. Yüzde elli zam, bizim dişimizin kovuğunda kalmaz. Bu kanun çıkmadan evvel ben kiracılarımdan kömür parası, su parası, tamir parası, bilmem ne parası yüzde elliden fazla sızdırıyordum. Şimdi onu alacağım da şüpheli. Herif -haklıdır ya yeni kanun var diyecek ve yüzde elliden fazla vermiyecek.

Aksi gibi de yaz mevsimine giriyoruz. Kışın başında olsaydı, mâhut silâhları kullanırdım: Evvelâ, cümartesi sabahları, tam kiracılar banyoya girdikleri zaman sıcak suyu keserdim. Herif, yahut karı, teknenin içinde sabunlanmış, yüzü köpükler içinde, gözleri sımsıkı kapalı, elini sıcak su musluğuna götürünce... fıss, pıss, tısss... damla su yok. Feryat:

— Hatice, Emine, Fatma... koş! Sıcak su kesildi, gözlerimi açamıyorum. Kapıcıya seslen, koş!

Tabiî, kapıcı tenbihli, ortalarda yok... Bütün apartıman daire lerinden feryatlar, vâveylâlar yükseliyor. Ben de keyifle sigaramı tüttürüyor, kahvemi höpürdetiyorum. İçimden: (Alın size yüzde elli zam!» diyorum.

Fakat bu sıcak su faslı bir şey değil, asıl kalorifer oyunu kiracıları çileden çıkarıyor. Korkunçtur bu. Evvelâ kazanın derecesini indirirsin. Dairelerde radyatörler soğur. Kiracılar başlarlar şikâyete. Kapıcı yine ten bihlidir:

— Efendim, kazanda bozukluk var, kaloriferci gelecek! der.

Kaloriferci gelir, fakat hiç bo zuğu olmayan kazanı tamir için değil, her kiracının dairesine uğrayarak radyatörleri az hararet verecek bir hale getirmek için (onun da kendine göre dalavereli bir tekniği var. Bizim kaloriferci Stefo gayet iyi bilir bunu). Ondan sonra kazan mükemmel yanar, benim daire de mükemmel ısınır, fakat kiracılar yine titrerler. Bu sefer de kapıcı:

— Radyatörler eskimiş, hepsi değişecek, fakat kış ortası olmaz, der.

Bu tazyik politikası neticesinde, bizim kiracılardan ikisinin canına tak dedi, kendiliklerinden apartımanı tahliye edip gitiler. Fakat 3 numaradaki kiracı hiç tınmıyor, gaz sobası, elektrik sobası yakıyor. (çıkmam da çıkmam) diyordu. Ben de onun oturduğu katı (tahsis suretiyle) akrabamdan birine satmış gibi tapuda muamele yaptırdım. Katı gûya benden satın alan akrabam (burada kendim oturacağım) diye dâva açtı, şimdi mahkemedeyiz.

İşte böyle erenler, biz ev sahipleriyle ne kanun başa çıkar, ne kaymakam, ne de belediye...

Fakat kiracıların hepsine bu tazyik politkiası sökmüyor ha!.. Bizim 5 numarada bir Şakir bey vardır. Vaktiyle jandarma komutanlığı etmiş ve epi eşkiya

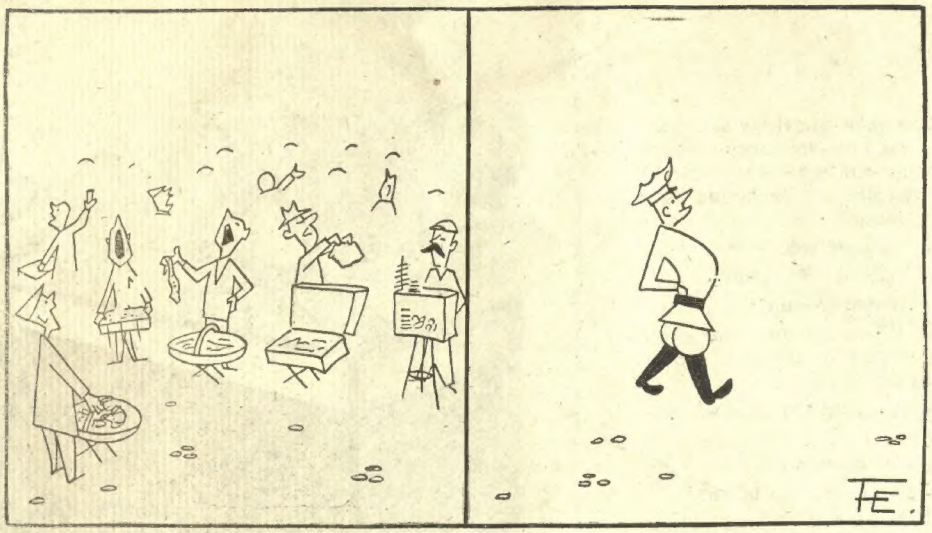

«BİR POLİS BÖYLE GEÇTİ!»

CASUS TEŞKİLÂTINDA:

— Maşallah, altı ay çalıştıktan sonra, nihayet bana generalin garsoniyerinin plânını getirdin ha!..

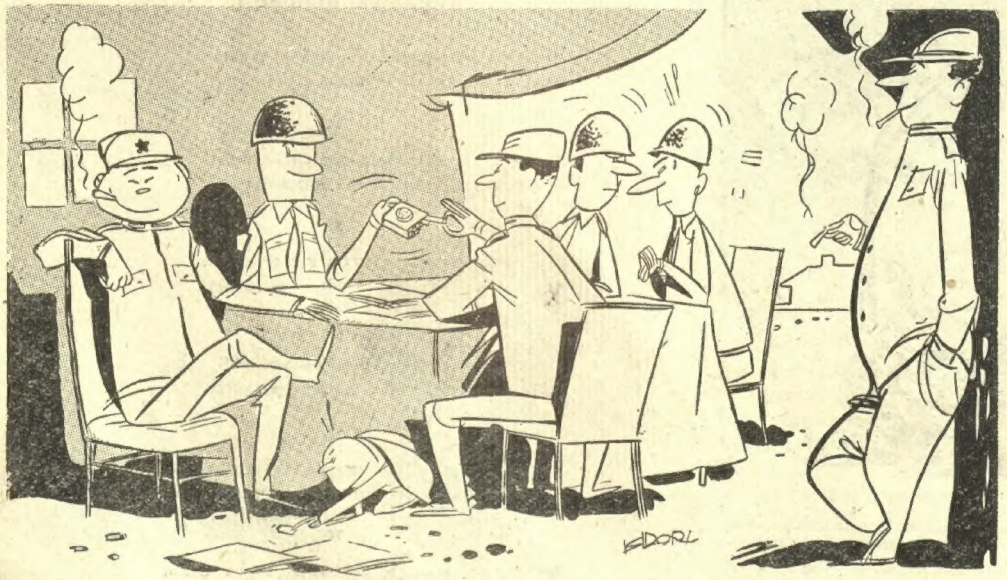

KORE MÜTAREKE MÜZAKERELERİNDE:

Amerikan delegesi — Galiba bu herifler Amerikan sigarası içebilmek için müzakereleri uzatıyorlar..

HAPİSHANEDE :

— Gardiyan görmeden her gün saati biraz ileri alıyor!..

temizlemiş. Sonra aklına bir sakatlık gelmiş, mâlûlen emekliye ayrılmış. Deli Şakir derler. Biraz çetin bir adamdır.

Şubatın sonlarına doğru, bir gece bize damladı:

— Hazret, dedi, senin daire hamam gibi, bizim daire buz dolabı. Donuyoruz. Hasta olacağız.

— Allah saklasın, Şakir bey.

— Yok yok, anlıyalım, senin maksadın bizi apartımandan mı çıkarmak, canımızı mı çıkarmak...

O akşam bir kaç kadeh çakmıştım, keyif halile cevap verdim:

— Hangisi olursa olur. Daire boşalsın da!..

O zaman Şakir bey elini arka cebine attı, tabancasını çıkardı:

— Bak, dedi, hazret.. Sen benim canımı çıkartmadan, ben seninkini çıkarırım. Biliyorsun ki raporluyum. Yarından tezi yok, bizim daire de hamama dön mezse kendini yarın akşam bu dünyada bulamazsın. Anladın mı? Ben bu kadar söylerim.

Tabancasını cebine koydu, selâm vermeden çıkıp gitti. Tabii, ertesi sabah Stefo'yu çağırıp onun radyatörünü açtırdım.

Böylesi de var. Fakat bunu kiracılar duymasınlar. Hepsi birer deli raporu ele geçirirlerse biz ev sahiplerinin halimiz dumandır. Asıl tehlike işte burada; kira kanununda değil!

(İmza mahfuzdur)

O da lâzım!

(Fotoğrafhanede... Yeni zengin resim çıkartmak için poz almıştır.)

Fotoğrafçı:

— Neden ağzınızı öyle açık tutuyorsunuz?

Yeni zengi nyılışarak:

— Hiç... Ağzımda üç tane altın dşi var da... o görünsün diye!...

Konuşan Ayaklar

(Garip bir Amerikan modası daha!)

Amerikanın büyük mağazalarında, kızların ayak bileklerine taktıkları kırmızı ve mavi renkli bandlar satılıyormuş. Nedir bunlar?

Efendim, eğer bir kız sağ ayağının bileğine kırmızı bir band takarsa, şu demekmiş:

— Benim bir erkeğim var (sevgilim, nişanlım, arkadaşım, kocam, ne olursa olsun). Serbest değilim. Benden hiç bir şey ümit edemezsiniz.

Eğer bir kız sol ayağının bileğine kırmızı bir band takarsa bunun da mânası şu imiş:

— Benim bir erkeğim var ama, sizinle de buluşabiliriz.

Eğer bir kız her iki ayağından birinin bileğine mavi bir band takarsa:

— Hiç kimseye bağlı değilim, erkeğim yok, serbestim! mânasına gelirmiş!

Bunun erkekler hesabına büyük bir kolaylık olduğunda şüphe yok. Bir kızın ayağının sağ bileğinde kırmızı band gördünüz mü, boşuna yorulmaktan kurtulacaksınız. Ümit verip sizi peşinde koşturan, masraflara sokan, haftalarca, aylarca yüreğinizi çarptıran, sonra da «bay, bay) diye elini sallayıp kaçan aşifte kızların tuzağına düşmektan korkmıyacaksınız.

Nişanlı kızlar ve evli kadınlar için de kolaylık... Parmaklarındaki yüzüklere dikkat etmiyen çapkınların onlara musallat olmalarından kurtulacaklar.

Fakat nişanlı veya evli olsun olmasın, bazı kız ve kadınların, sol ayaklarının bileklerine taktıkları bandla herkese (buyrun, görüşebiliriz) demelerine ne buyurulur? Dikkat ediniz, ayak sol olduğuna göre, olabilir ki, bu kızlar ve kadınlar da, ahlâk bakımından solcudurlar. Yani bunlarda ahlâk mahlâk hakgetire...

Mavi bandlı kızlara veya dullara söz yok. Onlar henüz koca bulamıyanlardır. Gazeteye ilân vermektense, ayaklarına bir kurdele takıp, kendilerini meşru piyasaya arzediyorlar. Bunların arasına gayri meşru niyet sahipleri de karışabilir. Ehemmiyeti yok. Görüşünce anlaşılır. Baştan yanlış kapı çalmanız tehlikesi kalmıyor. Mavi bandlı kadın, ya nişanlısı olmıyan bir kızdır, ya bir duldur veya her mânasiyle serbest bir hatundur. Siz sokakta bile onun yanına yaklaşabilirsiniz:

— Bir dakika konuşabilir miyiz?

— Zannederim.

Bir yerde otururusunuz. Beraber bir çay içersiniz. Konuşursunuz. Birbirinizden hoşlanırsanız ve maksatlarınız da birbirinin ayni ise, neticeye doğru kolayca gidersiniz. Yahut ilk konuşmadan sonra ayrılırsınız.

Doğrusu ben mavi banda ve sağ ayağa takılan kırmızı banda taraftarım. Bu usul bizim memlekette de moda olursa, evlenmeler kolaylaşır ve nüfus artar.

Fakat sol ayağa takılan kırmızı bandı ancak kırmızı fenerli evlerin kızlarına yakıştırıyorum; yahut da... Solcu kızlara!

CIZ

— Bu terbiyesiz peşime takıldı «Sizinle sinemaya gitmek istiyorum» dedi...
— Sonra?..
— Sonra götürmedi!..

149

Şakalar

Değişiklik

Ada'nın yerlisi iki hanım konuşuyordu:

— Bu sene de yine Museviler dolacak. Şu Ada'nın bilhassa kadınları çok değişti hemşire. Benim gençliğimde, kadınlar gelinliklerini kızlarının düğününe saklarlardı...

— Şimdi saklamıyorlar mı?

— Saklıyorlar; saklıyorlar ama ikinci evlenmelerine..

YAZISIZ!..

REJİM

Samihayı görenler tanıyamazdı. Bir gün bir arkadaşı bu halin sırrını sordu:

— Nasıl oluyor da bu kadar şişmanlıyabiliyorsun şekerim, sebep ne bu haline?

Samiha tek kelime ile cevap verdi:

— Rejim!

Sonra izah etmek lüzumunu duydu:

— Evde benden başka herkes rejim yapıyor!

CESARET

Bir dâvada Avukat Rasim Cenani, S. Soykan'ın vekiliydi. Müekkilini arabayla adliyeye götürüyordu. S. Soykan:

— Maşallah, bu daracık sokaklarda yetmiş kilometre yapıyorsunuz, iyi maharet doğrusu! dedi.

Rasim Cenani güldü:

— Doğrusunu isterseniz, maharet değil, cesaret, dedi, arabayı daha dün kullanmağa başladım!

○

GÖRGÜ

Halûk Eczacıbaşı, eve zilzurna sarhoş gelmişti ki, bu hayatının nâdir hâdiselerindendir. Karısı fena halde çıkıştı:

— Ömrümde senin kadar sarhoş insan görmedim...

Halûk mâsum mâsum itiraf etti:

— Sorma karıcığım. Ömrümde ben de senin kadar güzel kadın görmemiştim ama, bak, şimdi iki tane görüyorum...

○

MECBURİYET

Çiçek bayramı hazırlıkları ilerliyordu. Maiyet memurlarından biri, arkadaşına dert yandı:

— Şayet Umum Müdür, sözünü geri almazsa, imkânı yok bu işte çalışamam..

Arkadaşı merakla sordu:

— Çok ağır bir lâf mı söyledi?

— Evet, «Artık vazifenize son verilmiştir» dedi...

— Sabıkan var mı?.
— Eh övünmek gibi olmasın ama, reis bey, beş, on tane bulunur!..

Takvimden

KABAHA

Bizleriz softa yapan soft
Suçu yok softaların soft
Hezeyanlarla krizler geç
Suç mudur yaptığı şey,

ŞİDDET PO

Şiddetle azalmaz komün
Bir softayı kırk yılda g
Biz şarkta siyaset diye ö
Şiddet... mütemadi sağa

150

ve âdaba uymayan bir şey var mı?..

Yapraklar

T KİMDE

ayı cahil bırakıp
alık icabı ise!
ren bir adamın,
nastalık icabı ise?..

LİTİKASI!

stler içimizden,
tirmez yola şiddet!
ğrenmişiz ancak:
şiddet, sola şiddet!

Orhan Seyfi ORHON

Nükteler

TAHRHÎ MALUMAT

— Sen söyle bakayım Mimar Sinan nerede yatar?

— Edirnede Bay öğretmen.

— Yanlış!. Sen?..

— Bursada Bay öğretmen.

— Olmadı!. Sen?...

— İzmirde Bay öğretmen!..

Bu sırada sınıfın en çalışkan talebesinin sesi duyuldu:

— Ben bilirim Bay öğretmen!.

— Aferin!. Nerede yatar bakayım?.

— Yerde yatar Bay öğretmen!.

○

SABIR TAŞI

Dünyaca meşhur İngiliz romancısı Somerset Maugham İstanbula gelmişti. Bütün gazeteciler ve muharrirler üstadı ziyarete koştular. Aradan günler geçti. Nihayet bir sabah, üstadın telefonu çaldı:

— Alo? Büyük üstadla mı teşerrüf ediyorum? Bendeniz Vahdet Gültekin!

Maugham, gayet nâzik:

— Buyurun, dedi, bir emriniz mi var?

— Estağfurullah... Ziyaretinize gelmek istiyordum amma, bilmem kabul edecek misiniz?

— Neden etmiyeyim?

Telefonun ucundaki ses titredi:

— İsmim size hiç bir şey hatırlatmadı demek! Efendim ben eserinizi türkçeye çeviren muharririm!

Ayna ve havlu

Yazlığa çıkmak üzere ev arıyorlardı. Bir dostuna gitti o pazar. Baktı, arkadaşi bahçede çalışıyor. Toz toprak içinde. Civarda kiralık ev olup olmadığını sordu.

— Bitişikte bir kat var ama, dedi dostu, banyosunda ayna yok...

— Dün arkamdan «aptal» diye bağıran sizdiniz değil mi?

— Hayır, maatteessüf ben değildim!..

— Ayna mı yok? olmaz öyleyse...

— Neden olmasın yahu? Bizde de yoktur.

— Peki, yüzünü yıkadıktan sonra temizlenip temizlenmediğini anlamak için nereye bakarsın?

— Ben mi? Havluya...

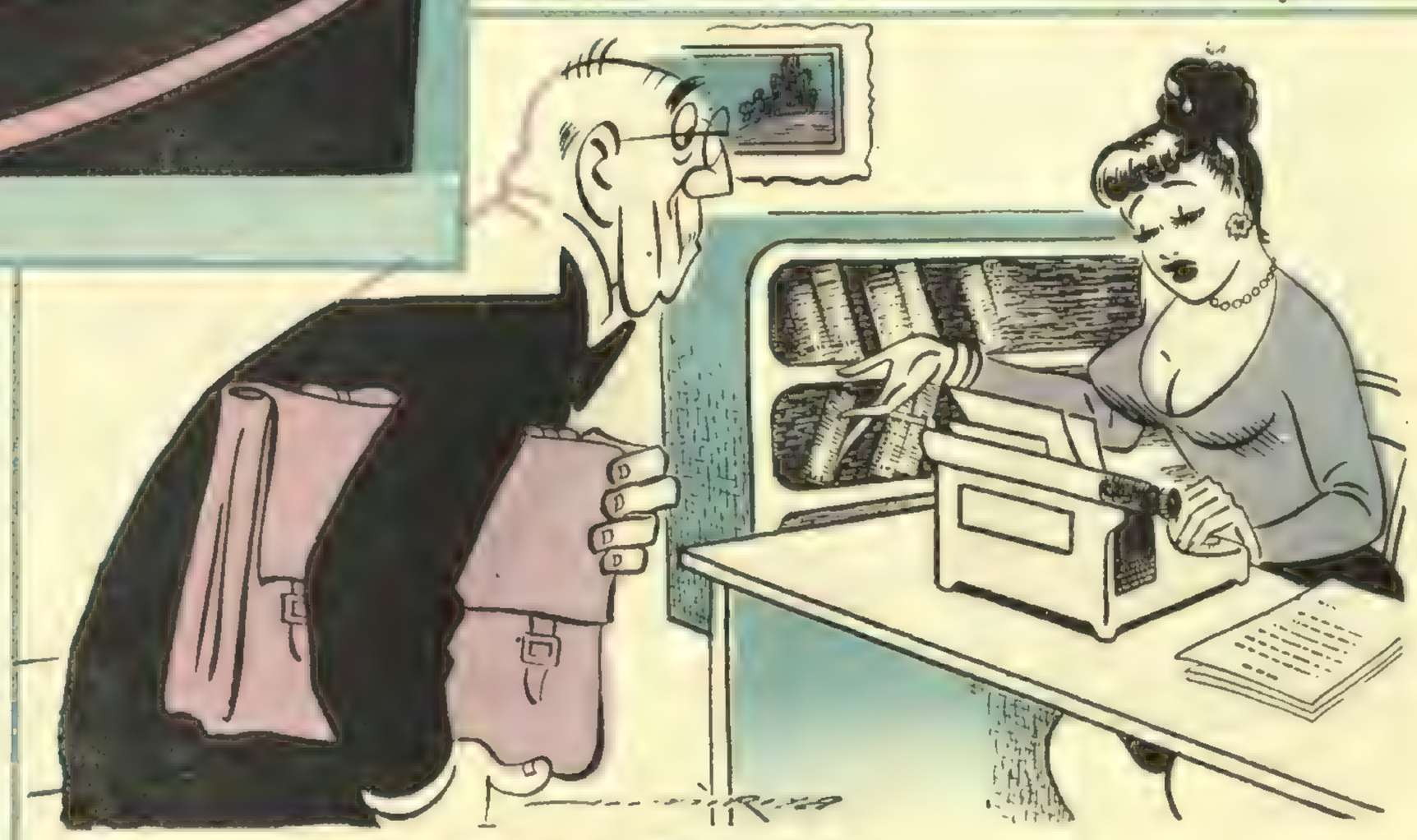

— Vekil beyefendiyi görmek istiyorum!

— Çok meşguller efendim... Şimdi uyandıramam!..

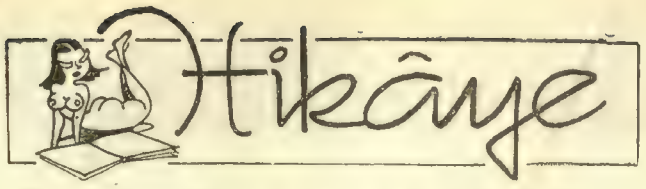

Kalb röntgeni

Amerikanın bilhassa kadınlar üzerinde ne sihirli bir tesiri olduğunu hatırlatmağa lüzum var mı bilmem? Küçük Valiyi bile, sırf Amerikaya gitti geldi diye, başka gözle gördüğümüze şüphe yok... Hele, bu yaz, Amerikadan dönen genç bir doktor olursa... Bir mütehassıs... Sözlü propagandanın ona ne kerametler atfedeceğini tasavvur etmek dahi kaabil değildir.

Nişantaşı ve Maçkanın kibarlar arasında, kendini Selâmiye muayene ettirmek, vizon manto giymek kabilinden bir lüks, bir ihtiyaç, bir zaruret halini almıştı.

Doktorun gayet genç ve güzel iki asistanı vardı. İki genç kız. Bunlarla birlikte çalışıyor ve kısa zamanda mükemmel neticeler alıyordu. Selâmi'nin bilhassa kadın hastalar arasında bu kadar çabuk şöhret yapmasının iki sebebi vardı. Biri, Amerikada çok moda olan psikanaliz, yani ruh tahlilleri yapması. Bir nevi modern ruh hekimliği. İkincisi de kendisinde bir kalb röntgeni bulunduğu rivayeti. Filhakika, Selâmi, hastalarının röntgen muayenelerini bizzat kendi âletiyle yapar, sonra da şaşılacak neticeler söylerdi. Rivayetlere inanmak caizse, bu röntgen cihazı, atom enerjisinden bir dereceye kadar faydalanan bir sisteme dayanıyor ve meselâ kalbin her türlü ârızaları nı vuzuhla gösteriyormuş, ki bütün mesele, makinede görülen işaretlerin, gölgelerin kalbde ne gibi ârızalara delâlet ettiğini anlamaktaymış. İşte Selâminin bütün mahareti bu noktada kendini gösteriyor: o, kalbini muayene ettiği hastaların o nazik organlarında yatan arslanları dahi görüp açığa çıkarıyor. Böyle bir hâdisenin, hasta olsun olmasın, kalb yarası taşıyan kadınlar arasında ne çeşit bir alâka uyandıracağını tahmin etmek kolaydır. Doktorun asıl şöhretini de bu teşhis ustalığı temin ediyormuş, deniliyor.

Bu mesele, nasıl olduysa bir ara gazetelere de aksetmişti de, tanınmış ruh hekimleri, röntgenciler, hâdisenin bir masaldan ibaret olduğunu iddia ettilerdi. Şarlatanlıkmış Selâmi'nin yaptığı... Selâmi, basın kanununun kendisine tanıdığı cevap hakkını kullanmıyacak kadar enayi olmadığı için, bu fırsattan bol bol faydalandı ve lâboratuvarında bir kalb röntgeni mevcut olmadığını, bu gibi şarlatanlıkların ilim ciddiyetine yakışmıyacağını, kendisinin falcı olmadığını uzun uzadıya açıkladı. Netice, tam beklediği gibi çıktı. Yani, herkes, onun, kıskançlıklardan çekinerek, bazı yeni keşifleri sakladığına, yalnız bunları hususî hastalarına tatbik ettiğine hükmetti. Eh, ona bu kadarı yeter de artardı bile... Kısa zamanda, muayenehanesi sıra numarası almak için sıra bekliyenlerle dolup taşmağa başladı.

Günün birinde, sarışın, son derece güzel bir genç kız, doktorun muayenehanesinden içeri girdi. Randevu filân almamıştı. Kendisinin gazeteci olduğuu söyliyerek doğru röntgen makinesinin başına geçti ve:

— Doktor bey, dedi, kalbimin röntgenini almanızı rica edeceğim!

— Hayhay, alayım. Sonra mu ayenizi yaparız...

— Ben muayene olacak bir hasta değilim. Sadece birini seviyorum. Kalbimin röntgenini görerek bu halin doğurduğu ârızalar hakkında fikir edinmek istiyorum...

Selâmi, artık pişmişti. Gık bile demeden:

— Filmi size gösteremem. Görseniz de bu bir fayda temin etmez. Nenin neye delâlet ettiğini bilemezsiniz.

— Öyle olsun. Ama, bütün tanıdıklar, sizin isabetli teşhislerinizden hayranlıkla bahsedi-

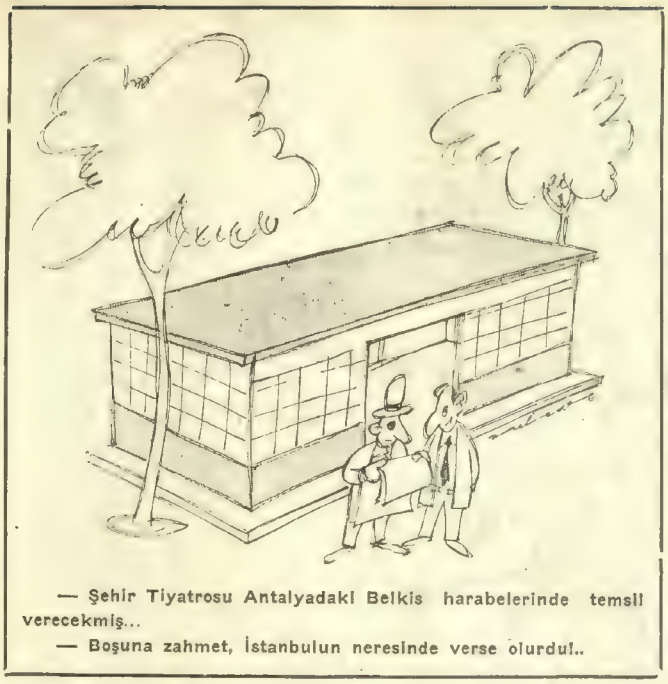

— Şehir Tiyatrosu Antalyadaki Belkis harabelerinde temsil verecekmiş...

— Boşuna zahmet, İstanbulun neresinde verse olurdu!..

Hizmetçi — Rica ederim yapmayınız, ben namuslu bir kızım, açık pencere önünde böyle şeyler istememl..

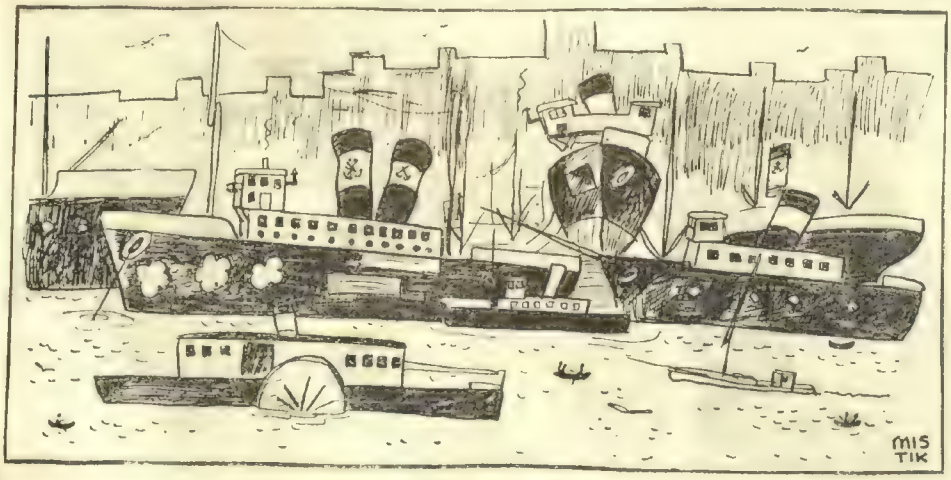

DENİZ MÜZESİİ..

yor. Hakkımda yanılırsanız sonra karışmam...

— Tehdit mi?

— Öyle gibi...

Zarif genç kızın dudakları insafsız ve alaycı bir tebessümle büküldü. Selâmi'nin yüreği cız etti. Filmi çektikten sonra:

— Haftaya bugün buyurun, neticeyi söyliyeyim...

— Bir hafta bekletecek misiniz beni? Ben, mütehassıs değilim sizin gibi, ama müsaade edin de neticeyi kendim söyliye yim...

Bu garip sözler karşısında hayrete düşen doktor, sordu:

— Buyrun. Ne söyliyebilirsiniz?

— Evvelâ, asistanlarınızın bir hafta boş yere hakkımda tahkikat yapacaklarını. Bununla bir şey elde edemiyeceklerini. Binaenaleyh, kalb röntgenim dolayısile ancak çok isabetsiz tahminler yapabileceğinizi... Bunların neticeyi kat'iyyen değiştir miyeceğini...

Doktor kıpkırmızı oldu:

— Ama bana hakaret ediyorsunuz... diye kekledi. Genç kız devam etti:

— Hayır. Sadece sizi seviyorum. Makineniz bunu nasıl olsa haber veremiyecekti, kendim söylerim daha iyi, dedim. Şimdi, benimle herhalde evlenirsiniz. Aksi halde, mahkemelerde sürünmek de var. Sahtekârlık suçlarının cezası hakkında elbet bir fikriniz vardır...

Röntgen mütehassısı gık diyemedi. E, kız da fena değildi hani. Bir ay sonra, asistanlara, beceriksizliklerine binaen yol verilmişti. Selâmi'nin suç ortağı, doğrusu onları aratmadı.

— *Hikâyeci* —

HIRSIZLAR

Bir salonda konuşuyorlardı:

— Son zamanlarda Maçkada hırsızlık vak'aları arttı.

— Yine kimi soymuşlar?

— Nermini.

Biri güldü:

— Ayol onun soyulmadığı za man var mı?

İZDİVAÇ

— Anne, Mehmet fevkalâde hoşuma gidiyor... Ben de onun hoşuna gidiyorum. Nişanlandık.

— Senin arzuna hayır demek istemem kızım. Fakat henüz evlenecek çağda değilsin.

— Aman anne, sana evleneceğim diyen kim?

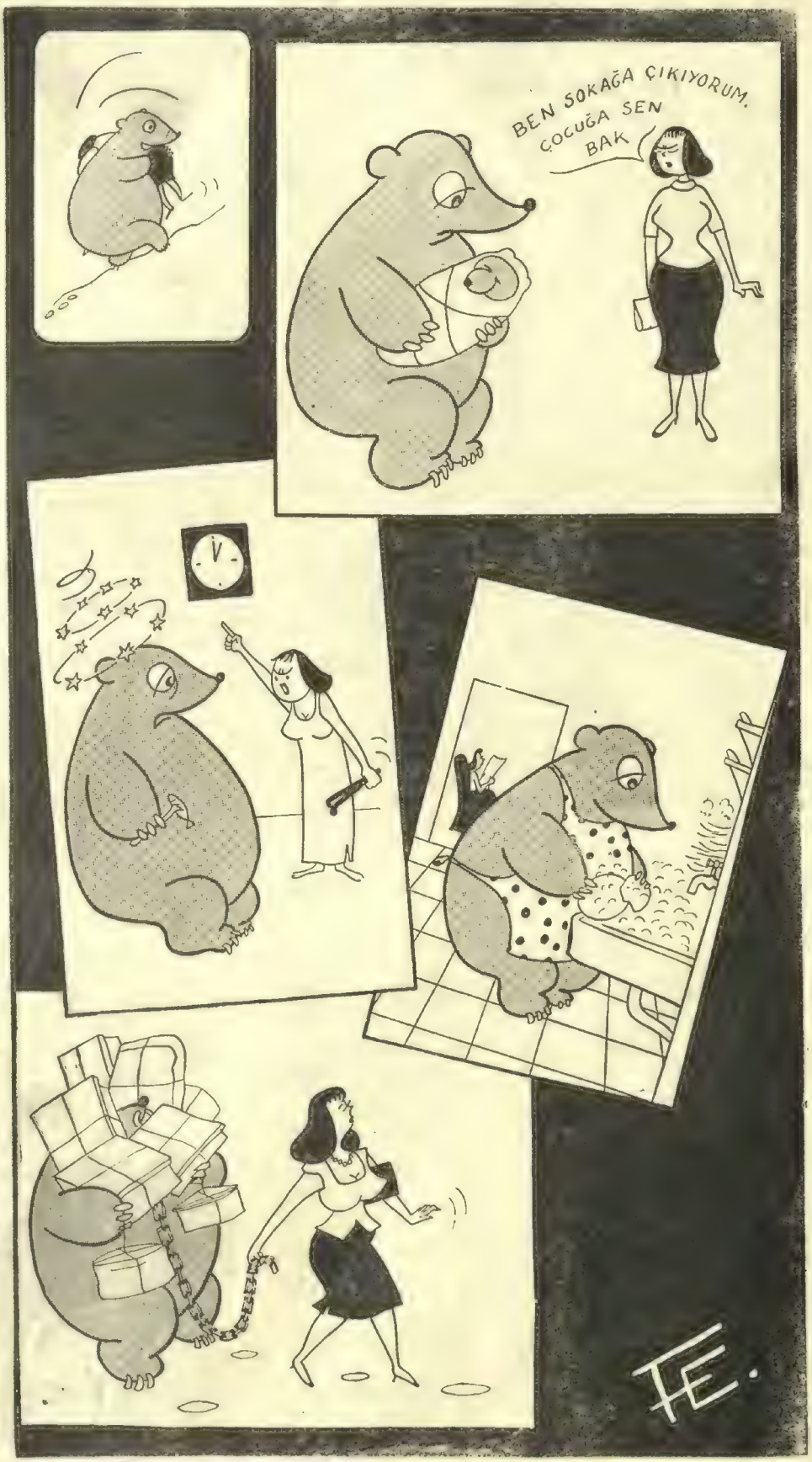

Bir ayı bir kızı kaçırmıştı..

Eski Türk Mizahından

İbrahimler

Üstad Ahmed Refik telâşla geldi:

— Çallı İbrahimi gördünüz mü?...

— Hayır!

— Derviszade İbrahimi?...

— Hayır!

— Udi İbrahimi?

— Hayır!

Esefle başını sallıyarak yanımıza oturdu... Şemsi Muhtar:

— Ahmed Refik, dedi, bu İbrahimlerle haşır neşir olmaktan hâlâ usanmadın mı?

— Ne gibi?

— Öyle ya... Arkadaş arayınca Çallı İbrahimi buluyorsun... Demlenmek isteyince Derviszade İbrahime gidiyorsun... Şarkı yazınca udî İbrahime besteletiyorsun... Tarihî makale istediler mi, Deli İbrahimi anlatıyorsun... Senin alâkadar olmadığın hangi İbrahim vardır?

Ahmed Refik derhal cevab verdi:

— Şu keselere bereket veren Halil İbrahim!..

— İlimle uğraşıyorsun ama, eve hiç bir faydan yok... Bari bir konferans ver de çocuk uyusun!..

İstihale

Zahireci Anesti vefat ettiği zaman oğlu Pandeli ile kızı Eftimya, sevgili babalarının hasretine günlerce dayanamadılar, günlerce ağladılar. Bir gün Pandeli teklif etti:

— Babamızın bir resmini ossun çıhartaydıh, yadigâr galırdı.

Eftimya da içini çekti:

— İyi olurdu Pandeli.

— Acab derim bir resimciye gıtsak tarif ilen çıhartmaz mı ki?..

Birkaç gün hep bunu münakaşa ettiler, nihayet Pandeli ressam Çallı İbrahime müracaata karar verdi:

— Bizim irahmetli pederin tasvirini istiyoruz.

Çallı İbrahim sordu:

— Sizde fotoğrafı var mı?

— Fotogirafi ossaydı saga ne diye gelirdih...

— Ya?.. Peki, nasıl adamdı?

— Senin benim gıbı basbayağı adamdı işte.

— Uzun mu, kısa mı, esmer mi, beyaz mı? Bari onu söyleyin...

Pandeli uzun bir düşünceye daldı, babasının hatırında kalan eşkâlini anlattı. Çallı, onu dinledi, dinledi, başını salladı:

— Peki, bir hafta sonra gelin...

— Amma, bu tasvirini tezgâh önünde yap ki hakikate daha uygun ossun.

Bir hafta sonra Pandeli ile Eftimya, ressamın atelyesine gittiler. Çallı İbrahim, bir tezgâh önünde, elinde koca bıçakla pastırma doğramıya hazırlanır bir vaziyette durmuş, beyaz önlüklü bir bakkalın resmini gösterdi:

— İşte babanızın resmi!

Pandeli ile Eftimya evvelâ resme, sonra birbirlerine baktılar ve birden hüngür hüngür ağlamağa başladılar:

— Amanın guzum, biz gormiyeli beri ne gadar da değişmiş!...

— Öyle hassas köpek ki, iki saatlik yerden benim kokumu alır... Ne dersin?..

— Yıkan derim!..

— Son moda otomobil markası nedir?

— Dur, bekle şimdi bir makam otomobili geçer!..

Pazarlık

Bundan kırk sene evvel, Galatada bir (Gümüşgöz berber) vardı. Dükkânına giren müşteriden para çekmek için, türlü türlü desiseler kullanır, friksiyon der, bıyık kıvırması der, daha bilmem neler icad eder, behemehal fazla para alırdı.

Muhsin merhum bir gün bunun dükkânına girer ve kendisine der ki:

— Ben tıraş olmak istiyorum. Lâkin, ayıb değil a? Meraklı bir adamım. Evvelâ sorup anlamak âdetimdir. Bir tıraşa kaç para alırsınız?

— Beş kuruş!

— Bittabi bu beş kuruş yanağın her tarafı içindir, öyle mi?... Yalnız bir tarafını tıraş ettirmek istersem, yüz paraya olmaz mı?

Berber, bir müddet bu garib müşterinin yüzüne baka kalır. Sonra, omuzlarını silkerek:

— Olur... Buyurun! der.

Muhsin, koltuğa geçip yerleşince de, sorar:

— Yüzünüzün hangi tarafını arzu ediyorsunuz?

Muhsin, kemali ciddiyetle şu cevabı verir:

— Dış tarafını!

Maşallah, halkımızda okuma aşkı günden güne artıyor!..

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

— Otomobil mi çarptı, bisiklet mi?
— Yaya yürüyen bir delikanlıl..

— Le Rire —

NİKÂH DAİRESİNDE :
Gelin — Bana bakarak «evet» de!..

— İl Travaso —

BERBERDE!..

— İci Paris —

— Ne olursun büyükbaba, bankayı nasıl soyduğunu bir daha anlat!..

— İci Paris —

— Eyvah, kocam!..

— France Dimanche —

Dünya Mizahından

Çifte Felâket!

Arkadaşı Edith (Leon) da yemek yemelerini ballandıra ballandıra anlattığındanberi Mme. Leroy aklına koymuştu: O da o lüks, nadide yemeklerin yendiği, kibar insanların gittiği (Leon) da yemek yemeliydi.

Ama kocasının kazancı ile oraya gitmek bir ay aç kalmayı göze almak demekti; olsa olsa bir flört bu daveti yapabilirdi, ama ne çare ki o da yoktu, zira Mme. Leroy ciddi bir kadındı ve biliyordu ki erkekler mide ile kalbi birbirinden ayırd ederler.

Her zaman olduğu gibi yine melânkolik hayâllerle yetinerek, sofrayı hazırlarken M. Leroy yüzünde memnun bir ifade ile sokaktan geldi.

— Karıcığım, hemen giyin, dışarda yiyeceğiz!

— Dışarda nerede?

— Lokantada.

— Hangi lokantada?

— Meşhur (Leon) da!

— Ne dedin, ne dedin? Yoksa ikramiye mi çıktı?

— Yok canım, ay sonuna kadar cebimde 37 fr. dan başka beş para yok...

— Öyleyse sen delirmişsin!...

Mr. Leroy karısına, çoktandır görmediği zengin, çok zengin bir arkadaşına tesadüf ettiğini ve kendilerini yemeğe davet ettiğini; o «nereye gitmek istersiniz» diye sorunca sevgili karısının her zaman sayıkladığı Leonu teklif ettiğini, yarım saat sonra orada buluşacaklarını anlattı.

Mme. Leroy, kocasının boynuna sarılıp iki yanağından öptükten sonra, yemeğin altını sön dürüp giyinmeğe koştu.

Tam randevu saatinde, Mme. Leroy mütebessim ve mağrur, Mr. Leroy biraz ürkek lokantanın salonuna girdiler.

— Arkadaşın daha gelmemiş galiba?

— Biraz bekleriz...

Smokinli metrdotel önlerinde eğildi:

— Hangi masayı emredersiniz?

— Biz üç kişiyiz, biri daha gelecek; şurası fena değil, diyerek M. Leroy pencere yanında bir masayı işaret etti.

Sonra karısına dönerek:

— Oradan geldiğini de görürüz.

Karı, koca insanın ağzının suyunu akıtan mezelerin sıralandığı bir masaya oturdular.

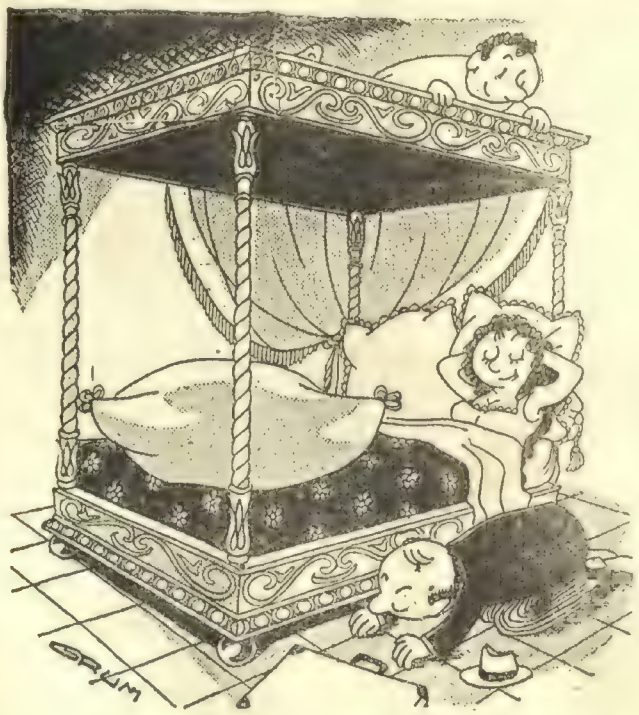

— Bana niçin itimat etmiyorsun sevgilim? İşte, görüyorsun ki, karyolanın altında kimse yok!...

— Le Hérisson —

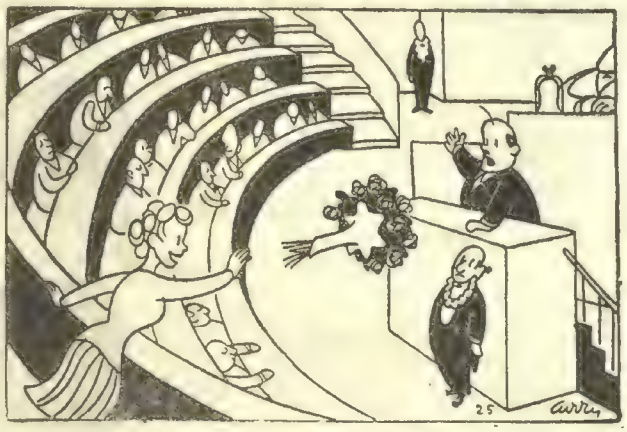

Bir milletvekilinin süksesi!..

— Le Hérisson —

Mme. Leroy havyarların, karideslerin üzerinden gözünü çekemiyordu. Neyse ki eline hâkimdi.

Metrdotel:

— Beyefendi listeyi emrederler mi? Yemekleri ısmarlama yapıyoruz, hazırlanması vakit alır, sizi bekletmiyelim.

— Birisini bekliyoruz, ama şampanya ısmarlıyabiliriz, diyerek, gümüş kovada buzlar içinde soğutulan şişeleri gösterdi.

Adam:

— Daha iyi şampanyamız da var emrederseniz... diyip uzaklaştı.

Bir çeyrek, yarım saat, arkadaşı hâlâ gelmiyordu...

— Geleceğinden emin misin?

— Elbette, sözünde duran bir çocuktur... derken eliyle de cebindeki 37 fr. ı bir yokladı.

— Bizden başka herkes yemek yiyor.

— Bekliyoruz, herhalde biraz gecikecek.

Bir garson «M. Leroyu telefondan istiyorlar» diye masaların arasında dolaşıyordu. M. Leroy biraz rengi uçarak yerinden kalktı, karısı gözleri ile onu takip ediyordu. Pek uzun gelen beş dakika sonra geri döndü:

— Bir işi çıkmış, geciktiği için özür diliyor şimdi, derhal geliyormuş, beklemeden yemeğe başlamamızı söyledi.

— Öyleyse garsonu çağır:

— Yok, bence bekliyelim daha iyi.

— Ama bu yemekleri, kedi ciğere bakar gibi koklamak iştahamı açtı, açlıktan ölüyorum artık.

— Bak, karıcığım, ben pencereden gözlüyorum, köşeyi döner dönmez başlarız. Beklemeyin dedi ama, biz ihtiyatlı olalım.

Bir çeyrek sonra gülerek karısına işaret etti:

— Geliyor!..

Karı koca ordövrleri tabaklarına aldılar, garson bardaklarına şampanya doldurduldu ve ısmarlanan yemekleri getirmeğe gitti.

— Fakat hâlâ içeri girmedi, gördüğünün o olduğuna emin misin?

— Elbette canım, üstünde aynı elbise vardı!...

— Çok garip!

— Belki kapının önünde bir arkadaşına rastladı!

— Belki!...

Mr. Leroy perdeyi çekerek bir daha baktı, kapının önünde bir kalabalık gördü.

— Ne oluyor orada? diye, garsona seslendi.

— Hiç efendim, bir bey lokantaya girerken ayağı basamağa takılıp düşmüş. Galiba bacağı kırımlış, evine götürdüler, mühim bir şey değil...

KEMİKSİZ AYŞE

Yazan Server Bedi

EBEDİ ROMAN : 2

Sonra birdenbire sıçrayarak:

— Ama, dedi, hepsini harcıyamam ben. İki lira da otel parası kalsın. Yatacak yerim yok benim.

— Sen her akşam otelde mi kalırsın?

— Değil canım. Morukla kavga ettik. İstemiyorum onu artık. Kendi hesabıma çalışacağım. Üç gündür serbestim. Fellik fellik arıyor beni tabiî.

Ben şaşırmıştım. Kendimi bir yankesicinin ortağı gibi görüyor, sıkılıyor, bu halin devam etmemesi için bir şey sormamak istiyordum.

Ayşe yüzüme baktı:

— Haydi, afallama, dedi, bu akşam bendesin.

Bir çantaya, bir de ona bakıyordum.

Bir kaşını yukarı kaldırarak sordu:

— Beğenemedin mi beni?

Ve kalkar gibi bir hareket yaparak:

— Gideyim öyleyse, dedi.

Ben, kaşlarım havada, gözlerim büyümüş, ağzım yarı açık, tam afallamış bir halde Ayşeyi dinliyordum. Kız kalkıp gitmek isteyince:

— Dur yahu, dedim, ben toyum, böyle işlerde. Nasıl çektin bu çantayı, çarçabuk oğlanın arka cebinden. Yazık değil mi çocuğa. Kimbilir ne kadar ihtiyacı vardır.

Kemiksiz Ayşe başını yukarıya doğru atarak:

— Yok canım, dedi, sosyete oğlandı o. Zengin çocuğu. Biz çakarız. Elli metreden kokusunu alırız. Üstünden başından da belliydi.

Ben yine şaşkın bir haldeydim. Ne söyliyeceğimi bilmiyordum:

— Hangi birine şaşayım, dedim, nasıl yapıyorsun bu işi çaktırmadan? Korkmuyor musun? Ya yakalanırsan? Herkes benim gibi mi? Polise haber verir.

Ayşe gülüyordu:

— Aptallığı bırak, dedi, gel seninle bir güzel karnımızı doyuralım. İçki içer misin sen?

— Sen içer misin?

— Şarap içerim.

— Ben de rakıyı sevmem. Şarap da olsa olur, bira da.

Ayşe davrandı:

— Kalk öyle ise, dedi.

Ben tereddüt ediyordum:

— Dur yahu! dedim, bir düşüneyim.

Ayşe kalktı ve kolumdan tuttu:

— Daha ne düşüneceksin aptal? Benden hoşlanmadın mı? Karnın aç değil mi? Bak, doğrusu, sen benim hoşuma gidiyorsun. Kalk, yemekten sonra bir yere de gideriz, sevişiriz.

Ben de kalktım, fakat yürümüyor, olduğum yerde sallanıyordum:

— Senden hoşlanmaz olur muyum? dedim, bitiyorum sana. Utanmasam, burada kemiklerini kırarcasına seni kucaklarım.

— Benim kemiğim yok ki, Yürü haydi.

— Dur. Ahlâkımı bozacaksın diye korkuyorum. Hem benim arkadaşlarım var.

— Ne arkadaşı?

Anlattım. Sonunda dedim ki:

— Onlar da açtır şimdi. Sokaktan öteberi alıp bizim odaya gitsek nasıl olur? Hep beraber yer, içer, eğleniriz. Sen bizim odada kalırsın. Fakat şimdiden sözleşelim: Yalnız benimsin, değil mi?

— Nerede sizin oda?

— Modada.

— Ne biçim şey senin arkadaşların?

— Hepsi benim gibi tatlı, şeker şeylerdir. Eğlenirsin.

Yine kolumdan çekti.

— Peki, haydi gidelim, dedi.

Kahveden neşe içinde çıktık. Ayşe biraz durdu ve sağ tarafında, ellerini arkasına koymuş, denize bakan şişman bir adamı gösterdi:

— Bak bak, dedi, bunda ekmek var. Yanına bir gidip geleyim mi?

— Deli misin sen, yürü.

Israr etmedi. İki küçük tatlı kahkaha attı ve yürüdü.

— Herifi nasıl çarpardın? diye sordum.

— Yanına giderdim, saatı sorardım. Tamam. Cüzdanını çeker, gelirdim.

Yavaş yavaş yürüyorduk. Başladı bana hayatını anlatmağa.

Hemen sözünü kestim:

— Dur dur, şimdi anlatma, odaya gidelim, arkadaşlar da dinlesinler. Hep birden öğrenelim senin hayatını.

— Ha... Peki peki., Daha iyi.. Nedir adı senin arkadaşlarının?

— Biri Necdet, öteki de Faik.

— Ne iş yaparlar?

— Onlar da ressam. Biz üçümüz bir oda tuttuk. Daha ucuz olsun diye. Fakat son günlerde işler kesat. Ölü mevsime girdik. Sıkıntıdayız biraz.

— Ne resmi yaparsınız siz?

— Her türlüsünü yaparız. Fotoğraf büyütürüz, tabelâ yaparız, ilâç kutularının resimlerini yaparız, kitap resmi yaparız, harita bile yaparız.

Ayşe, kemiksiz ellerini çırptı:

— Ay ne güzel! Benim de resmimi yapar mısınız?

— Yaparız ya!'

Ayşe birdenbire koluma girerek bana sokuldu:

— Ah ne güzel, ne güzel! dedi, ne iyi oldu sana rastladığım.

Böyle konuşa konuşa, odanın bulunduğu eve yaklaştığımız zaman, bizim çocuklara bir sürpriz yapmak hatırıma geldi. Onlar da benim gibi para bulamamışlarsa, şimdi pis pis düşünüyorlardır. Ayşeye evi göstereyim, yarım saat sonra gelsin. Zaten öteberi alacağız. O gider alır, yarım saat sonra elinde paketlerle çıkagelir. Bizim horozlar da sevinçten şaşkına dönerler.

Ayşeye bunu anlattım:

— Çok iyi, çok iyi, dedi, haydi sen bana evi göster.

Parmağımı uzattım:

— Ev şu, dedim, köşede, nah... Kapısı açıktır. En üst kata çıkarsın. Çatı katına. Oda kapısının çıngırağı falan yoktur. Vurursun.

— Peki, peki...

— Dur, acele etme. Şu bakkal da şarap da vardır, buzlu bira da. Para yetişirse, ikisinden de al..

— Alırım. Sen bana bırak. Salatalık, domates, peynir, sucuk, yumurta, her şey alırım. Sizde zeytinyağı, sirke bulunur mu?

— Ne gezer!

— Peki... Ben onu da uydururum. Haydi, yarım saate kalmaz, gelirim.

— Güle güle Ayşeciğim.

Kız uzaklaştı. Ben de odaya çıktım. Kapıyı Faik açtı.

— Gel yahu! diye bağırdı, ne haber? Dört gözle bekliyoruz seni.

— Kötü! dedim.

— Eyvah!. Necdetle bütün ümidimiz sendeydi. Metelik yok bizde.

— Bende de.

Necdet açlıktan ve sıcaktan baygın bir halde, odanın köşesinde hem yatak, hem de kanape ve divan hizmetini gören eski bir sedirin üzerine, arkaüstü, boylu boyuna uzanmıştı. Bizim kapıdaki konuşmamızı duymuş, bağırıyordu:

— Öleceğim yahu... Allah aşkına, ne yapın yapın, ekmek peynire de razıyım. Ah, bir şişe de soğuk su olsa...

Necdet aramızda en tenbelimiz, fakat en heyecanlımızdı. İşi gücü hayal kurmaktı. Bir resim siparişi aldığımız zaman, bize en güzel kompozisyon fikirlerini verir, fakat elini boyaya ve fırçaya pek az sürerdi. Vücutça zayıf olduğu için, çoğu zaman arka üstü yatar, gözlerini tavana dikerek sayıklar gibi konuşurdu. İçimizde en hareketlimiz ve çalışkanımız Faikti. İri yapılı ve dinçti.

Fakat iş bulmakta beceriksizdi. Bulunan işleri çabuk ve muntazam yapardı. İcat fikrinden mahrumdu. Muhakeme kabiliyeti de zayıf olduğu için Necdetin hayallerine inanır, günün birinde bunların gerçekleşebileceğini umar, boş yere sevince kapılırdı. Ben Necdet kadar tenbel, Faik kadar çalışkan değildim. Her meseleyi ikisinden de daha derin düşünürdüm. Aramızda aklın, mantığın, muhakemenin timsali idim.

Necdetin karşısındaki, yayları kırık, samanları dışarı uğramış eski koltuğa çöktüm:

— Ooof! dedim, çok yoruldum, imanım gevredi bugün, Sirkeciden Beyazıda kadar on defa gidip geldim belki. Bir takvim kartonu için... Herif boş yere ümit de verdi bana... İmanım gevredi. Açlıktan ölüyorum. Fakat yüz liram olsaydı, bir dilim ekmek almazdım, bir tabanca alırdım. Evvelâ ikinizi, sonra kendimi vururdum. Bu ne cehennem hayatı be... Ooof!.

(Devamı var)

Dünya Karikatürleri

MODERN SULTAN!..

— İl Travaso —

— E, şaştım vallâhi... Ayol, sen karımla tanışıyor muydun?..

— Fou Rire —

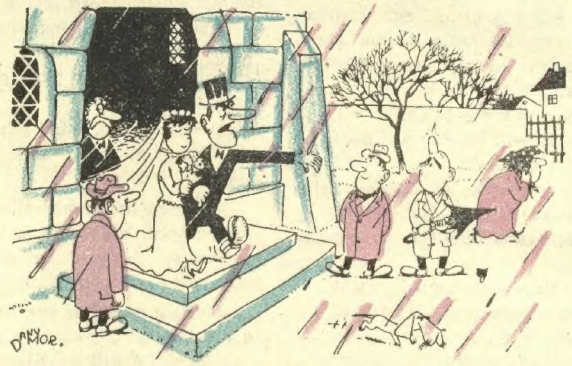

Damat — Hah, yağmur... Evliliğin mes'ut cilveleri başladı!..

— Fou Rire —

Gelin — Artık torunlarımız: «Büyükannemizin kıyafetine bak, ne gülünç» diyemiyecekler!..

— Le Rire —

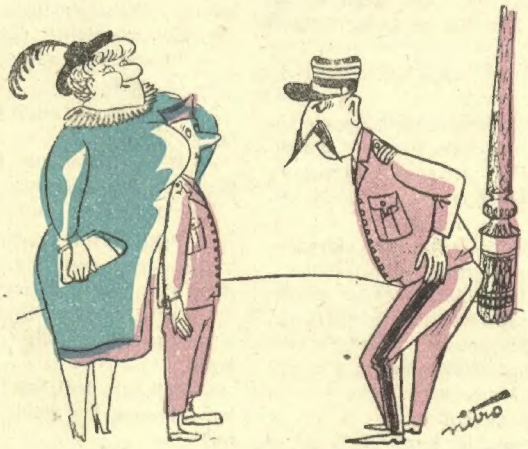

— Sana söylüyorum, kulaklarını iyi aç!..

— Fou Rire —

T. C.
Ziraat Bankası

Tasarruf Hesapları

1953 ikramiyeleri yekûnu

1.000.000 Lira

□

15 EV, 4 TRAKTÖR

ve dolgun para ikramiyeleri.

İkramiye kazanmıyan yerler için ayrı keşideler.

Fazla tafsilât için 444 Şube ve Ajansımız emrinizdedir.

TURAL
Öksürüğü
Keser

Ankara Sigorta

Emniyet ve istikbalinizin kalesidir

Merkezi: Büyük Postahane karşısında

Telefon: Müdür: 29603
Santral: 24815
Telgraf: ANTAS
İSTANBUL

Deniz Yollarının

Lüks, Konforlu, temiz vapurları

Sür'at * Konfor * Leziz yemek bakımından

En müşkilpesent yolcuları dahi memnun eder.

Her hafta

Akdenizin bütün limanlarına muntazaman seferler..

Akbaba

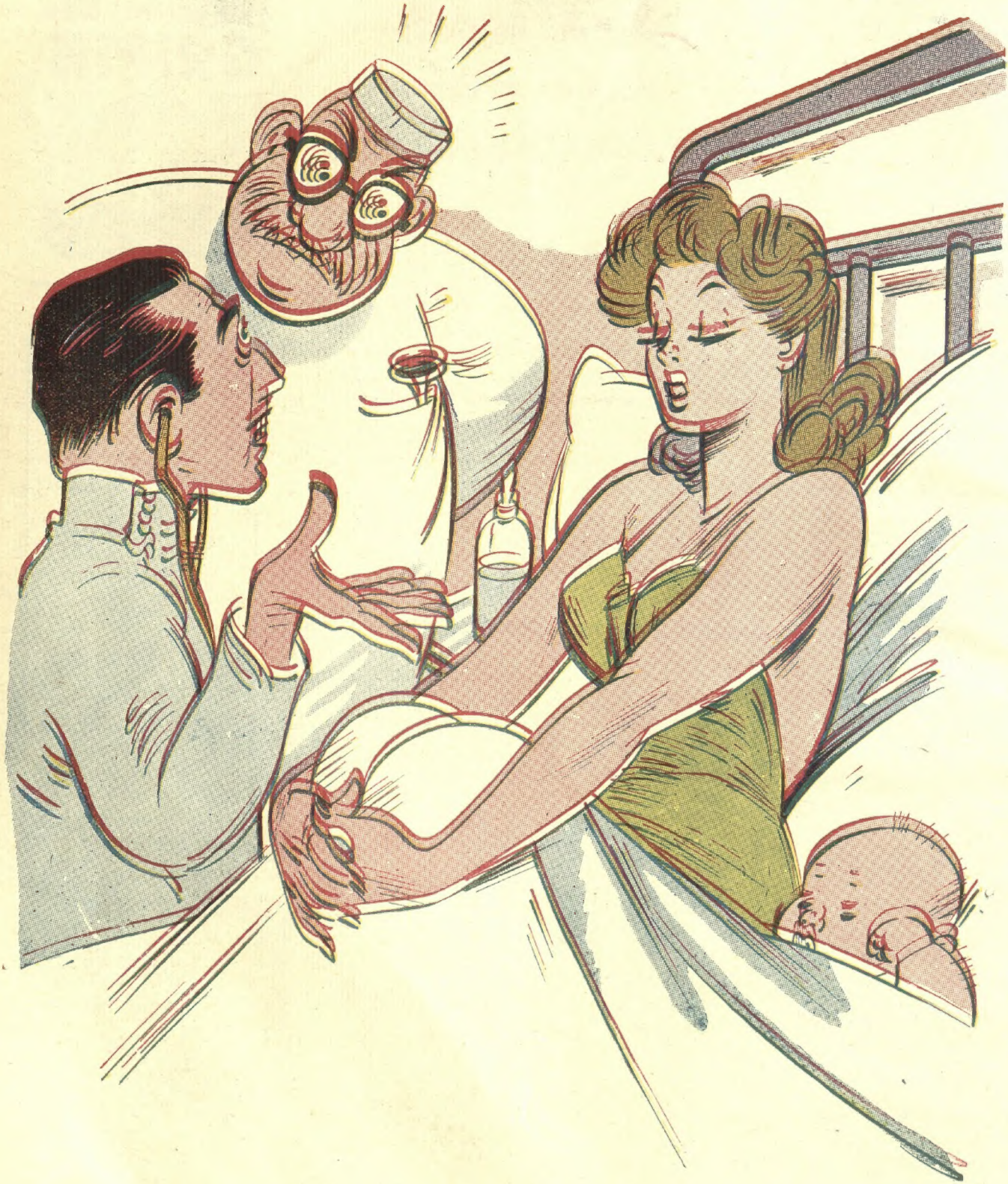

— Nesi var?
— Hâfızasını kaybetmiş üstad, çocuğun babasını hatırlıyamıyor!

27 Mayıs 1953

160

27 Mayıs 1953